

Ухвалення управлінського рішення є проміжною фазою між управлінським рішенням і управлінською дією. Ефективність управлінських рішень - це сукупність ефективності розробки управлінських рішень і ефективності здійснення цих управлінських рішень. Ефективність - це результативність виробництва, праці або управління [4].

Приймаючи управлінські рішення, необхідно спиратися на чіткі критерії оцінки бажаного результату, економічну ефективність планованих змін, доступність необхідних ресурсів та можливість появи нових проблем.

При оцінці ефективності управлінських заходів може бути використане поняття сукупного економічного ефекту, оскільки у складі отриманих результатів є певний трудовий внесок членів колективу організації, що мають різні професії.

Підприємства орієнтуються, з одного боку на необхідність задоволення вимог споживачів їх продукції (робіт, послуг), а з іншого боку - на поліпшення економічних показників своєї господарсько-фінансової діяльності. Внаслідок цього при оцінці ефективності управлінських рішень необхідно враховувати як соціальний, так і економічний аспекти ефективності [1].

Методи аналізу управлінських рішень: метод порівняння, індексний метод; балансовий метод, метод елімінування, графічний метод, функціонально-вартісний аналіз, економіко-математичні методи, методи перспективного аналізу.

Ефективність УР - це ресурсна результативність, отримана за підсумками розробки або реалізації управлінського рішення в організації.

Ефективність управлінських рішень поділяється на організаційну, економічну, соціальну, технологічну, психологічну, правову, екологічну, етичну і політичну [3].

Для визначення ефективності управлінських рішень використовують наступні методи: непрямий метод, метод визначення ефективності управлінських рішень по кінцевих результатах, метод визначення ефективності управлінських рішень по безпосередніх результатах діяльності [3].

Література: 1. Качуляк Г.Г. Критерии и показатели оценки эффективности управленческих решений в предпринимательских структурах // Российское предпринимательство. — 2007. — № 11 Вып. 2 (102). — с. 25-30.

2. Лукичева Л.И., Егорычев Д.Н. Управленческое решение: учебник.-4-е изд. стер./ Под. Ред. Ю. Анискина.-М.: ОМЕГА-Л, 2009.-383с.-(Высшая школа менеджмента).

3.Пирогова, Е. В.Управленческие решения: учебное пособие / Е. В. Пирогова. –Ульяновск : УлГТУ, 2010. –176с.

4.Учитель Ю.Г. Разработка управленческих решений. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2007. – 383 с.

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВУГЛЕДОБУВНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ

Худякова І.Є., студентка, кафедра економіки підприємства,

Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна

На перспективу до 2020 року не очікується істотного зниження ролі вугілля як одного з найважливіших енергоносіїв. Більш того, за рахунок скорочення темпів росту споживання

нафти і нафтопродуктів, і перегляду відносини до розвитку атомної енергетики в багатьох країнах може мати місце деякий ріст його частки в структурі енергоспоживання. Серйозну підтримку в попиті будуть надавати країни Західної Європи, Канада і Японія, де вугільні ТЕС будуть витіснити атомні, а в Європі, до того ж, електростанції поступово будуть переводитися з дорогого газу на більш дешеве вугілля.

Сформована ситуація на світових сировинних ринках вказує на позитивні фундаментальні причини для розвитку вугледобувних компаній по всьому світу і, зокрема, в Україні. У зв'язку з цим, йдеться, в першу чергу, про стабілізацію вугільної промисловості країни, відновлення видобувного потенціалу, підвищення безпеки шахтарської праці, залучення інвестицій. Отже, підвищення економічної ефективності функціонування вугледобувних підприємств вимагає вирішення теоретичних і практичних завдань управління розвитком вугільних шахт, оцінки їх виробничого потенціалу в умовах невизначеності зовнішнього впливу.

Таким чином, метою дослідження, є підвищення економічної ефективності функціонування вугледобувних підприємств України шляхом комплексного управління підприємством, його ресурсним потенціалом, і внесенням змін до оцінки ринкової вартості вугільних шахт у процесі приватизації та оцінки їх економічної надійності. Згідно Енергетичної Стратегії України на період до 2030 року [1] та Програми економічних реформ на 2010 - 2014 роки [2] взято курс на зміну ситуації у вугільній промисловості шляхом проведення приватизації вугільних шахт.

Усі державні шахти розподілені на три групи: Шахти першої групи слід приватизувати. Державне фінансування капіталовкладень в їх реконструкцію необхідно припинити. Також необхідно припинити державне фінансування будівництва нових шахт, надавши цю можливість інвесторам через інвестиційні конкурси або приватизацію об'єктів незавершеного будівництва.

Шахти другої групи потрібно законсервувати, тобто закрити без руйнування інфраструктури. Ці шахти становитимуть мобілізаційний резерв держави на перспективу.

Шахти третьої групи необхідно закрити.

За результатами аналізу 63 шахти віднесені до перспективних, саме ці об'єкти будуть доводитися до продажної кондиції. Найперспективнішими шахтами експерти називають шахті «Краснолиманська», шахти ДП «Макіїввугілля», «Красноармійськвугілля» і «Добропіллявугілля». У секторі енергетичного вугілля найбільш привабливими є шахти ДП «Ровенькиантрацит», «Свердловантрацит» і «Луганськвугілля».

На сьогоднішній день ще залишаються невирішеними задачі оптимального управління ресурсною політикою шахт, відсутні методи динамічного планування розвитку гірничих робіт у часі та просторі. У цьому зв'язку особливе місце займає аналіз факторів, що впливають на ефективність поліпшення показників роботи шахти, які дозволяють з урахуванням особливостей їх просторового розташування оптимізувати перспективні плани роботи підприємств. Це є багатоваріантним завданням, оскільки найважливіше місце тут займає аналіз виробничого потенціалу шахт та управління ним під впливом зміни потужності підприємств, що підлягають приватизації.

Крім того, оцінка потенціалу вимагає застосування відповідного математичного апарату, що дозволяє з достатньою точністю прогнозувати варіанти перспективної діяльності шахти з урахуванням впливу факторів, що відображають стан окремих технологічних ланок,

умов відпрацювання запасів і зовнішнього середовища з точки зору попиту на кінцеву продукцію.

Отже, з метою підвищення економічної ефективності функціонування вугледобувних підприємств управління розвитком шахт, що підлягають приватизації, повинно передбачати чіткий поділ цього процесу на три складові. Перша відноситься до вивчення виробничих резервів шахти, друга являє собою поетапне управління процесом вуглевидобутку, а третя синхронізує результати виробничої діяльності з рівнем попиту на кінцеву продукцію.

Таким чином, перспективою подальших досліджень є управління становленням і економічним розвитком вугледобувних підприємств на основі системного аналізу виробничих резервів та управління виробничим потенціалом.

Література: 1. Енергетична стратегія України на період до 2030 року та подальшу перспективу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=32299946
2. Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава: Програма економічних реформ на 2010-2014 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: http://www.president.gov.ua/docs/Programa_reform_FINAL_1.pdf

ДІАГНОСТИКА РІВНЯ РИЗИКІВ ВЗАЄМОВІДНОСИН ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА З ПОКУПЦЯМИ

*Чубай В.М., к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та аналізу,
Тесак О.В., асистент кафедри обліку та аналізу,
НУ «ЛП», м. Львів, Україна*

Для того щоб ефективно управляти рівнем ризиків взаємовідносин промислового підприємства з покупцями продукції необхідно постійно його аналізувати в розрізі динаміки та впливу різних факторів на його зміну.

Ризики діючих взаємовідносин промислового підприємства з покупцями є багатогранною категорією, для оцінювання рівня яких необхідно використовувати різносторонні показники, зокрема такі:

1. Рівень невиконання зобов'язань, зазначених в договорах, яке може зумовити ускладнення взаємовідносин або їх припинення з ініціативи промислового підприємства (R_{nc}^j) доцільно визначати за формулою:

$$R_{nc}^j = \frac{O_{bd}^j}{O_r^j}, \quad (1)$$

де O_{bd}^j – вартість продукції, реалізованої конкретному покупцю промисловим підприємством, за яку є безнадійна дебіторська заборгованість (в т.ч. протермінована більше ніж на 3 роки) та (або) за яку існує протермінована дебіторська заборгованість менше 3 років, але її не погашає покупець на документальну вимогу (безпосередню, через суд тощо) промислового підприємства (тис. грн.); O_r^j – загальна вартість реалізованої конкретному покупцеві продукції промисловим підприємством (тис. грн.). До зростання значення R_{nc}^j призводить збільшення питомої ваги безнадійної та сумнівної дебіторської заборгованості